COA Centraal Orgaan opvang asielzoekers

Zwolle

Aanvullende Werkafspraken inzake de vestiging van de opvanglocatie op Kavel Z7 in De Tippe te Zwolle

Versie 2 april 2026

Aanvullende Werkafspraken

behorende bij de Bestuursovereenkomst [datum] tussen het COA en de gemeente Zwolle inzake de opvanglocatie op kavel Z7 in De Tippe te Zwolle.

Het Centraal Orgaan opvang asielzoekers (COA) hierbij vertegenwoordigd door de regiomanager Opvang & Begeleiding Midden-Noord, mevrouw E. Bosgra
hierna te noemen: 'COA'
en
De gemeente Zwolle, gevestigd aan het Grote Kerkplein 15, hierbij vertegenwoordigd door de burgemeester, de heer P. Snijders, ter uitvoering van het besluit van het college van burgemeester en wethouders van d.d. .., hierna te noemen: 'de gemeente'

hebben ter uitwerking van artikel 6 van bovengenoemde Bestuursovereenkomst de volgende afspraken gemaakt.

Ondertekening:

Zwolle

[*datum*]
Gemeente Zwolle
asielzoekers

P. Snijders
burgemeester

Den Haag

[*datum*]
Centraal Orgaan opvang

E. Bosgra
regiomanager
Opvang & Begeleiding
Midden-Noord

Doel Aanvullende Werkafspraken

In artikel 6 van de Bestuursovereenkomst is opgenomen dat de gemeente en het COA nadere werkafspraken maken over de vestiging van een opvanglocatie en deze vastleggen in een separaat document ‘Aanvullende Werkafspraken’. Indien bepaalde – aanvullende - zaken voor de gemeente belangrijk zijn om vast te leggen, dan kan dit in overleg met de regiomanager Opvang & Begeleiding Midden-Noord van het COA; Esther Bosgra.

Het betreft hier eventuele aanvullingen en/of uitwerkingen op de in de Toelichting Bestuursovereenkomst genoemde informatie. Dit kunnen afspraken zijn op het terrein van de organisatie van en diensten op de opvanglocatie. Dit gebeurt onder erkenning van elkaars bevoegdheden en verantwoordelijkheden.

In het tweede gedeelte van deze werkafspraken zal per thema worden ingegaan op de wettelijke verantwoordelijkheden van partijen, waarbij wordt verwezen naar relevante informatie. Voor gemeenten die over de betreffende onderwerpen verder uitgewerkte afspraken willen opnemen zijn ter illustratie enkele voorbeeldafspraken opgenomen.

1. Organisatie en omgeving COA

1.1 Wettelijke taak COA

Het COA bestaat sinds de inwerkingtreding van de Wet Centraal Orgaan opvang asielzoekers (1994). In deze 'Wet COA' zijn de volgende taken vastgelegd voor het zelfstandig bestuursorgaan:

- onderdak bieden aan asielzoekers
- hen begeleiden naar een toekomst in Nederland of daarbuiten
- opvanglocaties verwerven en beheren
- de veiligheid en leefbaarheid in de opvanglocaties handhaven, en
- asielzoekers voorzien van noodzakelijke middelen

Meer informatie over de wettelijke taak van het COA staat op: https://www.coa.nl/nl/organisatie

1.2 Communicatie

Bij de vestiging van een nieuwe opvanglocatie zijn veel partijen betrokken met soms uiteenlopende belangen. Tot de datum van ingebruikname van de opvanglocatie is de gemeente, in samenspraak met het COA, verantwoordelijk voor de communicatie hierover met haar inwoners.

Wanneer de opvanglocatie in gebruik is, informeert het COA de omwonenden. Goed contact met de omgeving is belangrijk. Het COA zet zich ervoor in om buurtbewoners en bewoners van de opvanglocatie met elkaar te laten kennismaken. De locatiemanager van de opvanglocatie onderhoudt contact met onder meer de gemeente, de wijkagent, de plaatselijke winkeliersvereniging en sociaal-culturele organisaties.

Meer informatie over communicatie staat op: https://www.coa.nl/nl/vestiging-van-een-azc.

1.2.1 Afspraken – Communicatie

1. Tot de datum van ingebruikname van de opvanglocatie is de gemeente verantwoordelijk voor communicatie en informatievoorziening over de

opvanglocatie naar de inwoners van de gemeente en andere betrokkenen. Het COA zal de gemeente hierin ondersteunen, wanneer de gemeente dit vraagt.

2. Vanaf de datum van ingebruikname van de opvanglocatie draagt het COA, in overleg met de gemeente, zorg voor de informatieverstrekking aan de inwoners van de gemeente over de opvanglocatie, de ontwikkelingen en over de te volgen procedures.
3. Voorafgaand en na ingebruikname van de opvanglocatie spant het COA zich in om omwonenden van de opvanglocatie kennis te laten maken met de opvanglocatie.
4. Het COA is telefonisch en per e-mail bereikbaar voor vragen en klachten uit de wijk en stelt daartoe een vast lokaal aanspreekpunt aan.
5. Voor de communicatie voor bewoners zorgt het COA voor wifi op de opvanglocatie.
   De locatiemanager van de opvanglocatie onderhoudt contact met onder meer de gemeente, de wijkagent, de plaatselijke winkeliersvereniging en sociaal-culturele organisaties

1.2.2 Afspraken – Overleg tussen COA en de gemeente

1. Partijen stellen voorafgaand aan realisatie van de opvanglocatie gezamenlijk een klankbordgroep in ter bevordering van de relatie tussen de bewoners van de opvanglocatie, de omwonenden en belanghebbende partijen/stakeholders. Na realisatie van de opvanglocatie gaat deze klankbordgroep over in een omwonendenoverleg.
2. Het COA en de gemeenten financieren gezamenlijk de klankbordgroep (50/50). Het COA organiseert en financiert het omwonendenoverleg.
3. De gemeente en het COA maken in ieder geval afspraken over samenstelling van de klankbordgroep/het omwonendenoverleg en de vergaderlocatie.
4. Ten minste tweemaal per jaar vindt bestuurlijk overleg plaats tussen de regiomanager van het COA en de gemeente Zwolle. Hierin wordt de samenwerking en de stand van zaken in het kader van de bestuursovereenkomst besproken.
5. Er vindt halfjaarlijks een evaluatie plaats over de uitvoering van de werkafspraken tussen het afdelingshoofd vluchtelingen van de gemeente Zwolle en regiomanager van het COA. Evaluatie vindt

plaats op basis van de aangeleverde informatie van de locatiemanager en de gemeente Zwolle.

6. Er worden afspraken gemaakt over overlegstructuren met andere betrokken partijen (politie, omwonenden).
7. Bij alle verschillen van inzicht tussen het COA en de gemeente Zwolle met betrekking tot deze overeenkomst kan mediation worden ingezet.
8. Bij een verschil van inzicht kan er opgeschaald worden naar het afdelingshoofd Vluchtelingen van de gemeente Zwolle en de regiomanager van het COA. Indien dit geen uitkomst biedt kan worden opgeschaald naar de wethouder vluchtelingen en het bestuur van het COA.
9. Partijen werken met vaste gesprekspartners vanuit het COA. Voor elke locatie is er één aanspreekpunt (de locatiemanager) en één vast aanspreekpunt voor de nog te ontwikkelingen locaties (de bestuurlijk vastgoedregisseur).
10. Om opvanglocaties veilig en leefbaar te houden, hanteert het COA huisregels die asielzoekers in alle opvanglocaties moeten naleven. Laten zij hun medebewoners of COA-medewerkers niet in hun waarde, of overtreden ze de huisregels? Dan treft COA maatregelen.

1.3 Financiën

Ter compensatie van de kosten van de gemeente na ingebruikname ontvangt de gemeente een door het Rijk te bepalen en uit te keren financiële vergoeding. Op het moment van ondertekening van deze bestuursovereenkomst is dit een decentralisatieuitkering die is opgenomen in het gemeentefonds en waarvan de berekeningsmethode is gebaseerd op het op 1 juli ingetrokken Faciliteitenbesluit. Zie hiervoor de informatiebrief d.d. 13 november 2025 die als bijlage C is toegevoegd aan de bestuursovereenkomst.

De ondergrond van de opvanglocatie zal in (erf)pacht worden gegeven aan het COA. Hiervoor zal jaarlijks een bedrag in rekening worden gebracht, vast te leggen in een separate overeenkomst.

2. Openbare orde, Leefbaarheid, veiligheid en klachtenafhandeling

Om opvanglocaties veilig en leefbaar te houden, hanteert het COA huisregels die asielzoekers in alle opvanglocaties moeten naleven. Laten zij hun medebewoners of COA-medewerkers niet in hun waarde of overtreden ze op een andere manier de huisregels, dan treft het COA maatregelen. Strafbare feiten worden altijd bij de politie gemeld. Samen met de partners uit de bestuursrecht- en strafrechtketen treft het COA maatregelen tegen overlastgevers.

Het COA is verantwoordelijk voor de fysieke en sociale veiligheid in de opvanglocaties. De zorg hiervoor heeft dan ook een hoge prioriteit. Het COA geeft hierover voorlichting en asielzoekers ondertekenen huisregels die ze moeten naleven. Het COA heeft beveiligers in dienst. Zij bemensen de receptie en surveilleren onder meer over het terrein. Bij incidenten binnen de opvanglocaties die gevolgen kunnen hebben voor de openbare orde informeert het COA in eerste instantie de politie en indien nodig de burgemeester.

Op elk moment van de dag zijn er voldoende gecertificeerde bedrijfshulpverleners (bhv'ers) in een opvanglocatie aanwezig. Elke opvanglocatie heeft een bhv-plan waarin staat hoe medewerkers in geval van nood moeten handelen. De opvanglocatie maakt hierover afspraken met de gemeente en de lokale hulpdiensten.

Uitgebreide informatie over veiligheid op een opvangcentrum staat op: https://www.coa.nl/nl/veiligheid-en-rond-azcs en https://www.coa.nl/nl/overlast-en-maatregelen

1.2 Afspraken – Openbare orde, Leefbaarheid, veiligheid en klachtenafhandeling

1. Het COA stelt, na overleg met de gemeente, een bedrijfsnoodplan vast voor de opvanglocatie(s) zodat in voorkomende gevallen hulporganisaties adequaat kunnen handelen, dit is gereed voor ingebruikname van de opvanglocatie.
2. Partijen stellen, in samenwerking met de klankbordgroep, voor deze locatie een beheerplan op dat voor ingebruikname gereed is.

3. Het COA garandeert 24 uur per dag, 7 dagen per week aanwezigheid van beveiligers en bedrijfshulpverleners op de opvanglocatie.
4. Het COA bespreekt calamiteiten die plaatsvinden in de opvanglocatie(s) in het reguliere veiligheidsoverleg (overleg van locatiemanager COA, veiligheidsadviseur gemeenten Zwolle en politie). Indien de calamiteit acute actie vraagt schakelt het COA de politie in. De gemeente wordt ambtelijk geïnformeerd, en indien nodig wordt de burgemeester geïnformeerd.
5. Bij een eventuele beëindiging van de opvangvoorziening voor een asielzoeker brengt het COA – conform de werkwijze en procedure beschreven in de Leidraad Terugkeer & Vertrek - de burgemeester ten minste twee weken van tevoren op de hoogte.
6. Het COA monitort en maakt de klachten over overlast inzichtelijk en bespreekt deze in het omwonendenoverleg en vervolgens op managementniveau tussen het afdelingshoofd Vluchtelingen en de regiomanager van het COA.
7. Door het COA wordt voor ingebruikneming van de opvanglocatie een telefoonnummer en e-mailadres opengesteld voor meldingen en klachten met betrekking tot de opvanglocatie.
8. Het gemeentebestuur kan bij buitensporige en/of ernstige incidenten met een structureel karakter op het gebied van openbare orde en veiligheid het COA hier schriftelijk op aanspreken en verzoeken binnen een in onderling overleg te bepalen redelijke termijn en in samenspraak met betrokken partners, zoals de politie, voor een passend plan te zorgen op basis waarvan de ongeregeldheden worden aangepakt.
    a. Voor de uitvoering van het plan van het COA en de betrokken partners komen het COA en de gemeente een in onderling overleg te bepalen redelijke termijn overeen.
    b. In de situatie dat, ondanks de uit het plan getroffen maatregelen en de verstreken uitvoeringstermijn, het COA niet bij machte is de ongeregeldheden met een structureel karakter te voorkomen en/of te beperken kan de gemeente deze overeenkomst met een schriftelijke opzegging tussentijds beëindigen.
9. In de situatie dat zich ongeregeldheden voordoen op het terrein van de openbare orde en veiligheid op of rondom de opvanglocatie die direct verband houden met de opvanglocatie dan treedt de gemeente in overleg met de locatiemanager van het COA en andersom. Als

gezamenlijk geen oplossing wordt bereikt, maakt de burgemeester als hij/zij dit nodig acht gebruik van zijn/haar bevoegdheden op het terrein van openbare orde en veiligheid.

Meer informatie over veiligheid staat op: https://www.coa.nl/nl/veiligheid-en-rond-azcs en bij https://www.coa.nl/nl/overlast-en-maatregelen.

3. Begeleiding inburgering, participatie en arbeidstoeleiding

Het COA biedt meer dan alleen onderdak. Het COA begeleidt asielzoekers bij het vormgeven van hun toekomst in Nederland, het land van herkomst of een ander land. In elke opvanglocatie worden programma's aangeboden en voeren COA-medewerkers gesprekken met asielzoekers over het leven in en rond de opvanglocatie en over hun toekomst. Zo versterken asielzoekers vaardigheden die ze nodig hebben om regie te houden op hun eigen leven.

Meer informatie staat op: https://www.coa.nl/nl/begeleiding-voorbereiden-op-de-toekomst.

Het COA en de gemeente Zwolle vinden het deelnemen aan de samenleving en het hebben van werk, scholing en dagactiviteiten van groot belang. Zij spannen zich samen in om hier met partners in de stad, voor en door inwoners en bewoners van de opvanglocatie, een passend aanbod voor te realiseren.

3.1 Afspraken - Opvang en begeleiding op locaties

1. Het COA en de gemeente werken samen met de Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO) en de organisaties achter de Internationaal Diploma Waardering (IDW) om diploma's van vluchtelingen snel te laten erkennen.
2. Het COA zet zich in om op elke locatie een bewonersraad te activeren die meedenkt en/of meebeslist over beleid dat het dagelijkse leven van vluchtelingen raakt.
3. Het COA werkt, in samenwerking met externe partijen, mee aan een activiteitenaanbod dat zowel aansluit bij de behoefte van vluchtelingen als bij de behoefte van buurtbewoners. Dit activiteitenaanbod wordt door het COA en de gemeente Zwolle toegankelijk gemaakt voor

vluchtelingen en buurtbewoners. Uitgangspunt hierbij is dat het aanbod past binnen de Sociale Basis van Zwolle.

4. Boven op de participatie activiteiten faciliteert en bekostigt het COA een (vorm van) een meedoenbalie.

3.2 Afspraken - Inburgering, participatie en arbeidstoeleiding

1. Partijen stimuleren het participeren van vluchtelingen in de opvanglocaties door hen deel te laten nemen aan het aanbod binnen de Sociale Basis. Dit kunnen bijvoorbeeld sportactiviteiten, culturele activiteiten, ontmoetingsactiviteiten gericht op het oefenen en beter beheersen van de Nederlandse taal zijn maar ook ontmoetingen met stadsgenoten. COA wijst vluchtelingen op het aanbod en stimuleert deelname.
2. Gemeente Zwolle stimuleert organisaties en verenigingen in de Sociale Basis om elkaar te versterken, aan te vullen en te betrekken bij participatie en integratie van vluchtelingen.
3. In sommige gevallen kan inburgering van statushouders die nog in de opvanglocatie(s) van COA verblijven al worden gestart, voordat een passende woning aan de statushouder is toegekend. Gemeente Zwolle is op grond van de Wet Inburgering (Wi'21) verantwoordelijk voor het bieden van het inburgeringsaanbod aan statushouders en contracteert hiertoe partijen voor de leerroutes en arbeidstoeleiding. COA en gemeente Zwolle (team IPA) zorgen voor tijdelijke afstemming en gegevensoverdracht op casusniveau, voor zover wet- en regelgeving dit toestaat, zodat het reguliere inburgeringstraject zo spoedig mogelijk kan starten.

4. Vrijwilligers

In de asielopvang zijn duizenden vrijwilligers actief. Hun inzet is hard nodig. Meer informatie over vrijwilligerswerk staat op: **https://www.coa.nl/nl/vrijwilligerswerk**.

4.1 Afspraken - vrijwilligers

1. Het COA werft en begeleidt vrijwilligers die actief willen zijn op de opvanglocatie en sluit met deze personen een vrijwilligerscontract en draagt zorg voor een vergoeding.
2. Het COA werkt hierin samen met lokale organisaties.

5. Bedrijfsvoering

De komst van een opvanglocatie brengt ook werkgelegenheid met zich mee. Meer informatie over de werving van personeel, producten en diensten staat op: https://www.coa.nl/nl/werken-bij

5.1 Afspraken – Inspanning inhuren lokale producten en diensten

1. Voor zover (Europese) aanbestedingsregels dit toestaan, spant het COA zich in, diensten en producten die nodig zijn voor de uitvoering van de werkzaamheden, zoveel mogelijk vanuit de gemeente en de regio aan te trekken.
2. Werving van personeel door het COA geschiedt door een aanbestede uitzendorganisatie. Bij de werving van personeel wordt, voor zover (Europese) aanbestedingsregels dit toestaan en binnen het personeelsbeleid van het COA passend, zoveel mogelijk personeel uit de gemeente of de regio aangetrokken.
3. Het COA spant zich in zoveel mogelijk maatschappelijke stageplaatsen, werkervarings- en afstudeerplaatsen op de opvanglocatie aan te bieden.

6. Onderwijs

Alle kinderen in Nederland hebben recht op onderwijs. Ook kinderen van asielzoekers gaan zo snel mogelijk naar school. In ieder geval binnen drie maanden nadat ze in Nederland zijn aangekomen. Gemeenten zorgen voor het onderwijs aan leerplichtige kinderen. Het COA werkt nauw samen met gemeenten en scholen.
Gemeenten kunnen voor de huisvestingskosten van het basisonderwijs aan asielzoekerskinderen een beroep doen op de Regeling onderwijshuisvestingsbudgetten asielzoekers 2022 (OHBA-regeling 2022). Het COA voert deze regeling uit.

Meer informatie over het organiseren van onderwijs aan asielzoekerskinderen staat op https://www.coa.nl/nl/onderwijs-kinderen.

6.1 Afspraken - Onderwijs

1. De gemeente neemt maatregelen die voorzien in onderwijs aan de leerplichtige kinderen die in de opvanglocatie verblijven.

2. Ten behoeve van de uitvoering van deze afspraak verstrekt het COA aan de gemeente schriftelijke informatie met betrekking tot de van toepassing zijnde regelgeving.

7. Gezondheidszorg

Net als iedereen kunnen asielzoekers naar de huisarts, een verloskundige of het ziekenhuis. COA-medewerkers informeren asielzoekers over de Nederlandse gezondheidszorg en begeleiden minder zelfredzame bewoners bij hun gang naar de zorg. Op elke opvanglocatie houdt een huisarts spreekuur. En met vragen over hun gezondheid kunnen de bewoners van een opvanglocatie 24/7 bellen met een medisch contactcentrum.

Meer informatie over gezondheidszorg staat op https://www.coa.nl/nl/medische-zorg-aan-asielzoekers en https://www.coa.nl/nl/vergoeding-van-medische-zorg.

7.1 Afspraken - Gezondheidszorg

1. De GGD is verantwoordelijk voor de uitvoering van de publieke gezondheidszorg. Deze zorg omvat onder meer infectieziektepreventie en -bestrijding (conform de richtlijnen van RIVM, gezondheidsvoorlichting en jeugdgezondheidszorg (JGZ). Voor de publieke gezondheidszorg asielzoekers (PGA) heeft het COA een contract afgesloten met GGD GHOR Nederland. De regionale GGD 'en voeren de PGA-taken uit in de COA-opvanglocaties in hun regio. Dit laat de verantwoordelijkheid van de gemeente krachtens de Wet Publieke gezondheid (Wpg) te dien aanzien onverlet.

2. De verantwoordelijkheid van het eerste- en tweedelijns zorgaanbod heeft het COA contractueel belegd bij RMA Healthcare die de regeling Medische Zorg Asielzoekers (RMA) uitvoert.

8. Overige afspraken

8.1 Afspraken - Doorstroming
COA spant zich in om asielzoekers die op deze locatie worden opgevangen zo veel mogelijk aan de gemeente Zwolle of regiogemeenten toe te wijzen als zij statushouder worden en aan een gemeente worden toegewezen.

8.2 Afspraken – Ruimtegebruik
Het COA zorgt om niet voor gemeenschappelijke ruimtes in de locatie, met een totaaloppervlakte van +/150m2, welke multifunctioneel kunnen worden ingezet, ten behoeve van de eigen bewoners (ontspanning, recreatie en training/voorlichting), als ook voor gemeenschappelijke participatie activiteiten ten behoeve van bewoners mét buurtbewoners of andere belanghebbenden, zoals bijvoorbeeld maatschappelijke organisaties of andere doelgroepen waaronder bewoners van andere COA opvanglocaties. Afspraken over de invulling en het beheer van de gemeenschappelijke ruimtes worden nader uitgewerkt tussen het COA en de gemeente

8.3 Afspraken – gezamenlijk programma
Partijen stimuleren het participeren van vluchtelingen in de opvanglocaties door hen deel te laten nemen aan het aanbod binnen de Sociale Basis. Budgetten die hiervoor bij de partijen beschikbaar zijn worden zoveel als mogelijk in één gezamenlijk programma bij elkaar gebracht met als doel te komen tot een effectieve en efficiënte inzet van deze middelen. Dit naar voorbeeld van het plan Einstein van de gemeente Utrecht.